

atd., až zde nakonec zůstane pouze pocit ´já´. Co znamená, když se řekne „Zameť si ve svém domě a potom se posad“? Značí to, že nejprve poznáte podstatu těla složeného z pěti elementů, a po důkladném rozboru zjistíte, že tu nakonec zůstává ´To´, co vždy existovalo. Já sídlí v srdci. Jakmile poznáte ´To´, je po všem. Ti, kdo znají Já, poznávají mě s velice nepatrným úsilím, a ti, kdo neznají Já, mě neznají, ani kdyby se snažili sebevíc. Poznání Jeho se tím ukazuje být přirozené a jednoduché.

Krišna řekl Ardžunovi: „Proč by se měl někdo, kdo se stal králem, něčeho doprošovat?“

Jsmo to, o co Vědy, písma, Purány, jógini usilují a snaží se realizovat. Když si To (Já) uvědomíme, co dalšího zbývá poznat? Jestlipak svatá místa vyrážejí na duchovně zaměřenou pouť? Stejně jako je nelogické, aby Bůh meditoval na Boha, tak ani Já nemůže meditovat na sebe sama. Pokud se na aspirantovi chce, aby se zabýval nějakou praxí či metodou, je to jako chtít na vodě, aby se vykoukala. ◀

Přednáška 39

„Aspirant se zeptal: Je vnitřní Já stejné nebo odlišné? Každý by si měl vyslechnout odpověď na tuto otázku.“ (Dasboadh, oddíl 10, kapitola 1, verš 2)

Aspirant se zeptal: Písma prohlašují, že vnitřní Já každého je stejné. Je to pravda či nepravda? Vnitřní Já značí impuls uvědomění. Had ´ucítil´ hrozbu a zaútočil na člověka, aby ho uštkl, a člověk také vypozařoval ´nebezpečí´ a uprchl pryč. Bude-li chtít někdo zabít hada, který to pozná, zmizí mu z dohledu. Tudíž poznávací schopnost je u obou tvorů shodná. Z toho vyplývá, že pro oba je vnitřní Já shodující se. I kdybyste nalili vodu do sta nádob, voda bude všude stejná. To je známá skutečnost. Vědomé Já je ve všem stejné. Smysly jako např. sluch, čich, apod. jsou u všech stejné (tzn. že poznávací schopnost je společná všem).

Rozdělení na oblíbené a neoblíbené může být podmíněné individuálními rysy, vnitřní Já je však u všech stejné. Všechny bytosti vědí, kdy se mají najíst, vědí, kdy se mají ze strachu ukrýt a jak zakoušet tuto fenomenální existenci. Uvědomění je u všech bytostí stejné, ať už jsou malé či velké. Není jediného tvora, který by byl bez uvědomění. Vnitřní Já

vše zakouší. Podle hinduistické mytologie pán Višnu (jenž symbolizuje vnitřní Já) je ochráncem všech bytostí.

Nevědomá bytost žije bez uvědomění, a tak zanikne. Pán Rudra (v hinduistické mytologii) je ničitelem. Protože nebyla nalezena správná náprava (lék), dojde k smrti. Ti, kdo to shodí výrokem ´To je osud´, jsou absolutní hlupáci. Když nebudete konzumovat potravu, zemřete. To je prostě fakt. Jste-li přesyceni z požívání stále stejného jídla a jíte-li jen malé množství potravy, tělo nebude mít sílu a bude zakrslé.

Jestliže znáte správné opatření (léčivý prostředek), dokážete uniknout smrti třeba stokrát. Neuvažovat o správném opatření (nápravě) je nevědomost. Proto se říká, že nevědomost přivodí smrt. S poznáním máte jasno v tom, co je v danou chvíli třeba udělat. Potom je práce správně prováděna. Naopak s nevědomostí jasno není, neboť ta způsobuje zkázu. Neumíráte žízni, protože víte, že se máte napít vody, přepadne-li vás žízeň. Kdybyste to nevěděli, zemřeli byste. Ve chvíli, když je poznání na samém konci (nevede dál), musí přijít smrt. V mytologii je znám svár mezi Višnuem a Rudrou.

Stvoření je tu na základě radža guny (směsice poznání a nevědomosti). Neznáte-li Já, stáváte se nešťastnými. Všechny světské události jsou řízeny intelektem. To je tím, co je míněno výrokem - ´Pán Brahma je stvořitel.´ Tím je ukázáno, jak Brahma, Višnu a Maheš sídlí v těle. Všichni tři se objevují a existují kvůli Já. ◀

Přednáška 40

„Mistr ukázal cestu. Následkem toho Višnu přestal existovat. Brahma, Višnu a Maheš přestali nadále existovat.“ (Dasboadh, oddíl 10, kapitola 2, verš 1)

Brahma, Višnu a Maheš již dále neexistují, jak je zde uvedeno. V hinduistické mytologii existuje 330 miliónů Bohů, čímž se myslí 25 principů, tři guny (atributy) a pět elementů. Dohromady to je 33 elementy, které jsou přítomny v lidském těle.

Nemyslete si, že tu existuje nějaká entita, která by plodila, chránila a ničila. Brahma, Višnu a Maheš se zdají existovat pouze vzhledem k existenci Átman. Pokud je přítomné Já, jsou v těle přítomné i poznání

a nevědomost (ztráta poznání). Jakmile Já opustí tělo, poznání a nevědomost rovněž zaniknou. Takže Brahman je přirozený stav, ve kterém se nenachází žádné poznání, žádné připomenutí či zapomenutí. Vzpomenout si na své Já bez vědomé snahy se nazývá impuls Poznání, neboli čiré, ryzí Poznání. Vyvstání pocitu ´já jsem´ v sobě zahrnuje vnímání celku, tedy pocit ´já jsem vše´. Jakmile si ryzí Poznání uvědomuje Sebe sama, dá podnět k impulsu v podobě myšlenky ´já´ (´Aham´). Ve zdroji tohoto impulsu je ukryta iluze. To, co vlastně neexistuje (iluze), zde nikdy ani neexistovalo. Na počátku v Já dochází k pohybu (rušivému podnětu). Označujeme malou část svého Já za myšlenku ´já´, a to, co v Já zbývá, nazýváme ´sen´. Popud poznat něco se nazývá Váju čili síla vůle. Právě toto je původce iluze. Takže iluze je ve své podstatě větrem (Váju) či vzduchem. Jenže původcem všeho je Brahman (Zdroj všeho). Později přichází na řadu Bohové, Narajána a další. To jsou však pouze jména. Žák se potom zeptal: „Mistře, řekni nám znovu, prosím, jak došlo k vzniku světa?“

Schopností Uvědomění (tj. poznání sebe sama čili pocitu ´já jsem´) je vlastně Bůh čili Íšvara. Pokud se využije stejná schopnost Uvědomění k vnímání a vnějšího světa, dochází ke vzniku džívy (hrubého těla). Jako první přichází nevědomost Já. To je Rudra. Višnu není nic jiného než vnitřní Já, Vědomí. ´Potřeba ´poznávat´ je vlastností Višnu. Jakmile Višnu upře pozornost k vnějšímu světu, stává se z něho džíva. Neví, že tím upadá do zajetí. Proto se nechá uchvátit světskými záležitostmi a stane se iluzí ve formě Lakšmí.

Džíva přijímá tři božstva, kterými jsou Brahma, Višnu a Maheš, podle své vlastní představitivosti. Před nimi se nachází samotný Bůh Íšvara – Brahman. Ani jedno ze tří božstev nemá fyzické tělo, podobně jako bytosti viděné ve snu jsou nereálné a smyšlené. Hiranjagarbha značí někoho, kdo je bez těla. Jedná se o stvoření vyšlé z prapůvodního konceptu (neboli z prvního principu).

Jakmile se koncept (myšlenka) zhmotní, stane se z ní hrubé tělo. Veškeré tvoření, které můžeme ve světě vidět, je objektivní formy, čili hrubohmotné. Když se koncept či pocit (´já´) hluboce zakoření, pak se i těchto pět elementů také upevní. Jestliže je koncept pokládán za neskutečný a dojde-li k jeho náležitému rozebrání, vše začne být následně vnímáno jako prach. Tento prach je zapříčiněn elementem vzduchu. Vzduch je vítr (váju) a váju je vědomí neboli pohyb. Když spíme, svět zanikne stejně, jako když umřeme. Avšak rozpuštění světa způsobené rozlišováním, je

pátým druhem rozpuštění. Právě rozlišováním dojde k rozpuštění pěti elementů, čímž dochází k okamžitému zrušení světa. Jen realizovaná bytost dokáže pomocí rozlišování vše rozpustit. Vzhledem k tomu, že bylo rozlišováním vše ukončeno, nezůstává tu nic než Já. Pokud považujeme vše viděné za skutečné, pak je těchto pět elementů jako pět duchů uvězněných v temnotě. Když rozjímáme pouze o poznání sebe sama (pocitu ´já jsem´), zůstává tu přítomen pouze Átman, a to je možné zakusit. Čtyři druhy rozpuštění jsou platné dle zákonitostí přírody (tvoření), ale pátý druh rozpuštění existuje jen na základě rozlišování. Když začnete rozlišovat, pak Boží, božstva, duchové – to vše zmizí. To, co zůstává, je Já, a zbytek je neskutečný. Duchové uprchnou dvanácti vývody, jimiž se myslí deset smyslů, mysl a intelekt. Všech deset smyslů dokáže vnímat rozpuštění. Celý projev, neboli veškerý fenomenální svět, vyvstal na základech bezmyšlenkovitosti, a když vznikl, začali jste ho brát za hmotně skutečný. Tudíž jeho rozpad nastane prostřednictvím správného uvažování či rozlišování.

Je chybné si myslet, že po smrti přichází trest. V hinduistické mytologii sídlí Višnu v sedmi mořích, což znamená, že tělo je poskládané ze sedmi entit zvaných ´Dhatu´ (což jsou vrstvy), a v těchto vrstvách je přítomen Višnu ve formě Átman či Já. Ten, kdo nevěří, že to je pravda, je nazván ´Agastí´ (´A´ je ne, a ´gastí´ je pravda). Dokud nepotkáte realizovanou bytost, která odstraní váš strach, budete toto vše pokládat za skutečné. Není na světě dobrý či špatný čin, jenž by nebyl znám myslí. Špatný čin je nevědomost a dobrý čin je poznání, což je přemýšlení o tom ´Kdo jsem já?´. Rozjímat o tom, co je vlastně svět a důkladně rozebrat svou existenci je chápáno jako ryzí poznání. ◀

Přednáška 41

„Proces tvoření, vyživování a zničení byl vysvětlen. Avšak Nejvyšší Já je takové, jaké je, tedy bez atributů a bez tvaru.“ (Dasboadh, oddíl 10, kapitola 6, verš 1)

Co máme na mysli, když mluvíme o tvoření, vyživování a zničení světa? Co míníme duchovním pochopením? Čtrnáct druhů učení a šedesát

